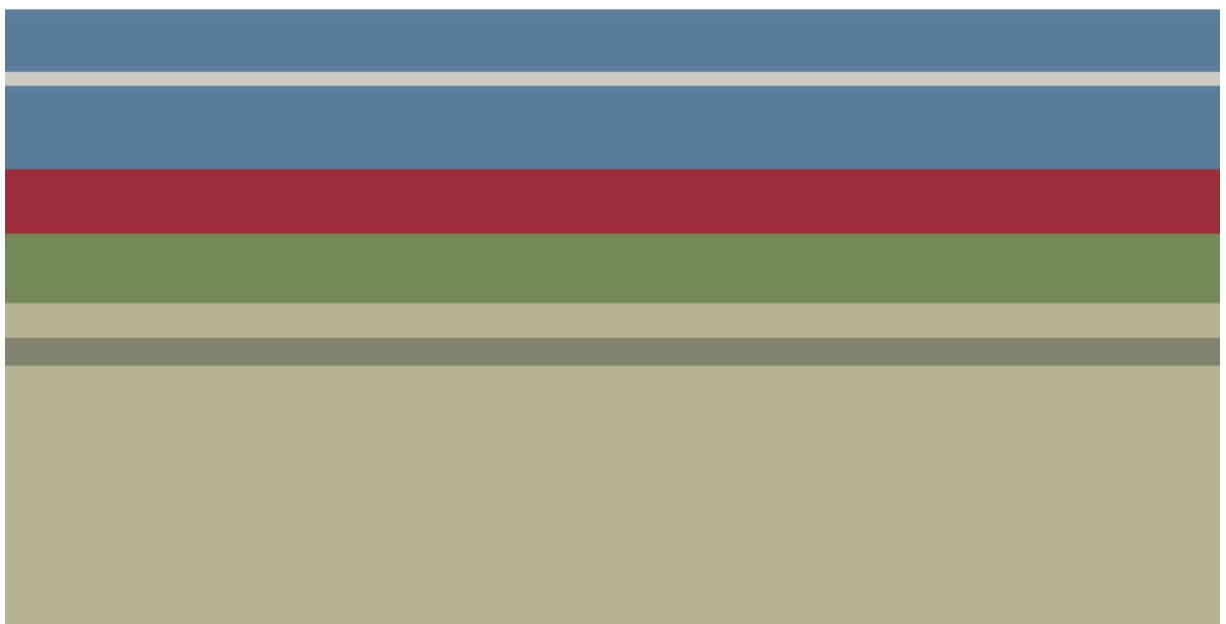

.txl

**Hoofdstuk 4A -> Programma's 3 - Mooi
en gastvrij Texel / Texel werkt!**

Visie

Dit programma gaat over economische ontwikkelingen, inclusief samenwerkingsverbanden, de fysieke basisinfrastructuur met betrekking tot werklocaties, het bedrijvenloket met bedrijfsregelingen en de economische promotie.

We blijven inzetten op een veerkrachtige economie. De samenwerkingen met gemeenten, bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld op de andere Waddeneilanden en in de Kop van Noord-Holland, en zelfs regionaal in Noord-Holland-Noord, is hierbij van groot belang. We doen lokaal wat kan en regionaal wat moet.

De beroepsbevolking daalt door minder jongeren en meer ouderen. Het is in alle sectoren moeilijk arbeidskrachten aan te trekken. Vanuit innovatiekracht werken bedrijfsleven, onderwijssector en gemeente al enige jaren samen om een antwoord te kunnen geven op de arbeidsmarktproblematiek. De gemeente wil hierin faciliteren. Dat doen we enerzijds via Huis van Ontwikkeling, anderzijds door samenwerkingsverbanden financieel te ondersteunen. Een bestendige arbeidsmarkt is van belang voor een stabiele, toekomstgerichte economie.

Recreatie en toerisme is economisch gezien een belangrijk pijler. De ambitie blijft:

- streven naar toerisme en recreatie dat waarde toevoegt aan de Texelse samenleving
- onderscheiden van andere bestemmingen, waarbij Texel haar eigen identiteit en uniciteit heeft behouden en die zelfs duurzaam is verbeterd
- balans tussen de toeristische ontwikkelingen, draagkracht van natuur en landschap en draagvlak bij de inwoners

De andere pijlers, agri, visserij, zorg, dienstverlening, retail en ambachten, zijn voor een stabiele en toekomstgerichte economie ook van groot belang.

Bij alle economische pijlers blijven we inzetten op innovatie en transitiekracht en blijven we faciliteren, zodat nieuwe economieën mogelijk worden.

[Link naar Visie en beleid - Texel](#)

3.1 Economische ontwikkeling

Wat willen wij bereiken?

3.1 Economische ontwikkeling

De samenwerkingsverbanden Samen op Kop (Kop van Noord-Holland) en Waddeneilanden bieden mogelijkheden om in te zetten op behoud en versterking van de economie. Voor programma 3 zijn relevant:

- Samen op Kop: thema's 'Arbeidsmarktprojecten', 'Recreatie en toerisme' en 'Werken'. In de Regio Deal NHN proberen we samen met de regio een aantal vraagstukken te versnellen (zie onder Nieuwe Ontwikkelingen).
- Regio Deal Waddeneilanden: programmalijn 2 'Toekomstbestendig Ondernemen en Ontwikkelen' en 5 'Circulaire Economie'.

Het Toeristisch Toekomstplan wordt verder uitgewerkt via de Uitvoeringsagenda 2025-2028, zoals onderzoek naar bewonersprofijt, inzetten op gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap, onderzoeken mogelijkheid invoeren nachtregister, vergunningstelsel logies met ontbijt en stimulering van duurzame vervoersmiddelen. Extra aandacht voor een meerjarig monitoringprogramma is nodig om tijdig bij te kunnen sturen als de druk op ecologie en/of leefbaarheid te groot wordt.

Circulaire economie wordt geïntegreerd in alle andere gemeentelijke disciplines, zodat we op tijd zijn met de noodzakelijke structurele veranderingen vanwege tekorten aan grondstoffen. In 2030 moet de helft van onze grondstoffen uit hergebruikte grondstoffen bestaan. In 2050 moeten alle grondstoffen uit hergebruik komen. (Nationaal Grondstoffenakkoord 2017).

Duidelijkheid verkrijgen op welke wijze regie te houden

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2023-311

Naar aanleiding van recente overnames in de toeristische sector (zie bv de Driehoek) maar ook het opkopen van landbouwgrond door o.m. verzekeraars, bestaat de zorg dat Texel steeds minder grip kan houden op ontwikkelingen die belangrijk zijn voor onze toekomst. We zouden graag inzicht krijgen in wat de eigendomsverhoudingen feitelijk zijn (Texelaars / externen).

Ook zouden we graag inzicht krijgen in welke bestaande of mogelijk nieuw te ontwikkelen privaat-en/of publiekrechtelijke middelen mogelijk zijn om in voorkomende gevallen adequaat te kunnen reageren. Hiervoor is nader onderzoek nodig. Zie test wijzigingen

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Er heeft op 28 februari 2024 een conferentie plaats gevonden met als titel 'Samen investeren in de toekomst van Texel'. Centraal stond de vraag hoe er omgegaan kan worden met de uitdagingen waar Texel voor staat om de leefbaarheid op het eiland zeker te stellen. Bijvoorbeeld op de thema's water, grond, toerisme, voedsel en zorg.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-311 € 20.000 Incidenteel

Nieuwe ronde Leader subsidie

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-301

Voor de LEADER ronde 2023-2027 van de bekende subsidie voor plattelandsontwikkeling wordt een bijdrage van in de Kop deelnemende gemeenten gevraagd. In de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) is gecommitteerd aan een bedrag van €17.770 voor de gemeente Texel.

[Link naar begroting 2024](#)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

2024-301 : € 17.768,22 Structureel
Van 2024 t/m 2028 €17.770 per jaar gemeentelijke bijdrage subsidie.

Onderzoek op welke wijze het aantal toeristische bedden zal worden geteld

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2023-308

De raad wil graag de exacte aantallen gebruikte slaappleatsen per locatie weten. Onderzoek ten behoeve van het Toeristisch Toekomstplan heeft al veel informatie naar voren gebracht. Ook dat elk recreatiebedrijf een in het bestemmingsplan vastgelegd maximum aantal slaappleatsen heeft. Om achter de exacte invulling qua logiesvorm te komen en daarmee het exacte aantal gebruikte slaappleatsen in beeld te krijgen, zal aanvullend onderzoek nodig zijn. Het bestaande gebruik zal per locatie in kaart moeten worden gebracht.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Er zijn al een aantal stappen gezet om uitvoering te geven aan deze actie. De raad wil graag de exacte aantallen gebruikte slaappleatsen per locatie weten. Het verplicht invoeren van een registratienummer voor logies met ontbijt en woningen met bestemming 'wonen- tweede woning' was een eerste stap. Daarnaast is een geografische kaart gemaakt met daarop alle planologische slaappleatsen. Daarnaast wordt nog de mogelijkheid onderzocht om een digitaal nachtregister in te voeren om zo meer grip te krijgen op het gevoel van 'drukke'.

Geld (toelichting)

2023-308 € 15.000 incidenteel

Samenloop Toeristenbelasting en Forensenbelasting

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-109

Op dit moment is een belastingplichtige die forensenbelasting betaalt vrijgesteld van de heffing toeristenbelasting. Hoewel het niet is toegestaan worden objecten vallende onder de forensenbelasting vaak verhuurd met doorbelasting van toeristenbelasting. Het positieve verschil tussen de betaalde forensenbelasting en de (onterecht) in rekening gebrachte toeristenbelasting is een verdienmodel geworden. Texelaars die

eenzelfde chalet in eigendom hebben moeten bij verhuur het gehele bedrag aan toeristenbelasting afdragen. De inzet van deze aanpassing is deze ongelijkheid af te schaffen en aansluiting te zoeken bij de doelen van de belastingen. De forensenbelasting kan dan geheven worden enkel en alleen voor het eigen gebruik van een object in eigendom van een persoon die niet op Texel staat ingeschreven. Toeristenbelasting is iedereen verschuldigd bij verhuur ongeacht of hij/zij ook forensenbelasting betaalt.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

2023-109: € 150.000 Structureel

2023-109: - € 150.000 Structureel

De verwachte meeropbrengst toeristenbelasting is € 150.000. Het tarief voor de woonforensenbelasting wordt met ingang van 2023 met 10% verlaagd tov tarief 2022. Per saldo zal deze aanpassing derhalve budgetneutraal zijn.

Toeristische druk beter reguleren

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-307

Toeristische druk is op momenten en op plekken te groot. In het Toeristisch Toekomstplan is afgesproken te bezien in hoeverre snelle en goede oplossingen te bedenken zijn.

Het gaat hierbij om combinaties van informatievoorziening, evenementenorganisatie, vervoersvormen, aanboddifferentiatie en lokale beleving van drukte.

De bedoeling is om met samenhangende praktische voorstellen te komen waaronder laaghangend fruit waarmee gelijk kan worden gestart.

Een externe partij zal worden gevraagd met een voorstel voor de aanpak, organisatie en uitvoering te komen, in coproductie met de Texelse organisaties en het bedrijfsleven.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Dit is een onderdeel van de pijlers in de Uitvoeringsagenda. Zaak is om in dit streven van regulering met concrete maatregelen te komen. Een onderzoek kan de eerste stap zijn, we zoeken afstemming met de VVV Texel.

Geld (toelichting)

2023-307: € 15.000 Incidenteel

Vijf over twaalf voor de Texelse vissers in de haven van Oudeschild

Motie 15-02-2023

Besluit

De voorliggende motie, ingediend door de fracties van Texels Belang, PvdA pro Texel, GroenLinks Texel, VVD Texel, CDA, Hart voor Texel, D66 Texel en GroenZwart, aan te nemen,

en

Roept het college op

1. voor dit urgente probleem alle contacten in Den Haag aan te spreken en tevens bij het Ministerie van LNV aandacht te vragen voor de problemen van de garnalenvissers.
2. om met garnalenvissers, CIV en Noordelijke Visserij Alliantie gesprekken aan te gaan om alternatieven te verkennen/ontwikkelen zodat:
 - in onze haven nog visserij gerelateerde bedrijvigheid doorontwikkeld kan worden, en:
 - de visserijgemeenschappen vitaliteit kunnen hernemen.
3. om € 50.000 uit de algemene reserve beschikbaar te stellen voor expertise die mogelijk nodig is voor dit proces, waarbij geldt dat het college een terugkoppeling geeft aan de raad nadat een eerste gesprek heeft plaatsgevonden.
4. om met dit voorstel ook naar gemeenten in de Noordkop te gaan en om hen te vragen zich hierbij aan te sluiten.
5. deze motie kenbaar te maken aan de collega-gemeenten met vissersplaatsen en de Eerste en Tweede Kamer.
6. de gemeenteraad via de raadscommissie periodiek te informeren over actuele zaken die spelen in het Bestuurlijk Platform Visserij en bij het kopje 'overleg' bij wethouder Kieft het volgende toe te voegen: 'Bestuurlijk Platform Visserij'.

Link naar motie 15-02-2023 :Vijf over twaalf voor de Texelse vissers in de haven van Oudeschild

Kwaliteit (toelichting)

Ten behoeve van deze motie is ingezet op het Visserij Ontwikkelplan (VOP) waarover eerder is gerapporteerd. Na de VOP gaan we inventariseren welke kansrijke projecten voor de visserijsector (financieel) ondersteund kunnen worden.

Geld (toelichting)

De € 50.000,- is tijdelijk als voorfinanciering ingezet voor start kweek op land in het CIV gebouw. Dit bedrag vloeit weer terug als de gelden uit Regiodeal Visserij en gelden van LVVN (Q4 2024) worden ontvangen

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

Wat willen wij bereiken?

3.2 Fysieke bedrijfsstructuur

In 2025 start de uitbreiding van bedrijventerrein Oudeschild.

De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. De centra blijven er aantrekkelijk en levensvatbaar door. Het is noodzakelijk dat ze compact, compleet en comfortabel zijn. Het standplaatsenbeleid is hierop afgestemd. Het streven is om ook het marktbeleid te actualiseren. Samen met de Texelse boeren en natuurbeheerders vindt overleg plaats over het toekomstbestendig houden van de landbouwsector en het behalen van natuurdoelen. Dit zal een plek moeten krijgen in de Omgevingsvisie en in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (programma 8).

De toekomstbestendige exploitatie van de Oudeschilder haven krijgt naar verwachting in 2025 zijn beslag (programma 2).

De al merkbare netcongestie voor grootverbruikers en de noodzaak om de extra wadkabel definitief in het Provinciale Investeringsprogramma Energie en Klimaat (pMIEK) opgenomen te krijgen, hebben geleid tot het voornemen om de mogelijkheden voor een gemeentelijk MIEK te verkennen (programma 7).

Faciliteren bij inkoop- en aanbestedingsprocedure

College uitvoeringsprogramma

Op 19 december is er een informatiebijeenkomst voor ondernemers geweest. Wij gaan hun ervaringen en wensen voor ondersteuning meenemen in de verdere uitwerking. Overigens hoeft hierop geen besluitvorming van de raad te komen.

Er wordt gewerkt aan een Economisch Loket mbt de Inkoop en Aanbesteding. Planning is dat deze eind 2023 operationeel is.

Kwaliteit (toelichting)

Going concern taak om bedrijven te ondersteunen bij inkoop en aanbesteding. Het emailadres hiervoor is operationeel. Het vullen van een Database met potentiële bedrijven voor opdrachten moet nog starten.

Geld (toelichting)

Gericht en actief handhaven illegale toeristische verhuur

In 2023 is gestart met de controle op de registratienummers. Hieruit is gebleken dat grotendeels van de aanbieders voldeden aan de registratieplicht. In enkele gevallen zijn aanbieders aangeschreven en hebben zij direct een registratienummer aangevraagd. Slechts in één geval is een boete uitgedeeld, deze zaak loopt nog.

In de tweede helft van 2024 is gestart met de controle van de geregistreerde aanbieders op de vereisten van de B&B's volgens uit het Omgevingsplan. Daarnaast wordt er in de reguliere werkzaamheden continue toezicht gehouden op illegale verhuur vanuit reguliere woningen. Dit heeft één van de hoogste prioriteiten in het Cluster Toezicht & Handhaving.

Kwaliteit (toelichting)

In 2024 wordt dit projectmatig verder uitgevoerd.

Geld (toelichting)

Hou van de wadden

Motie 18-10-2023

Besluit

De voorliggende motie, ingediend door Texels Belang, PvdA pro Texel, GroenLinks Texel, VVD Texel, CDA Texel, Hart voor Texel, D66 Texel en GroenZwart, aan te nemen,

roept de burgemeester op

- aan de gemeenteraden van de andere 4 Waddeneilanden aan te bieden en hen te vragen de motie te ondersteunen in aanloop naar de Wadden2daagse op 16 en 17 november op Ameland, een week voor de verkiezingen.
- onder de aandacht te brengen van de kandidaten en vertegenwoordigers van de partijen die aan de Tweede Kamerverkiezingen meedoen.

en roept de kandidaten voor de Tweede Kamer op

- bij bestaande en komende regelgeving, wetten en beleidsuitvoering het Waddengebied en de Waddeneilanden in het oog te houden en rekening te houden met de eiland specifieke situatie;
- om samen met de eilandbewoners en miljoenen toeristen van de Wadden te houden!

De motie is unaniem aangenomen.

[Link naar motie 18-10-2023 Hou van de wadden](#)

Kwaliteit (toelichting)

Toelichting

De Waddeneilanden worden internationaal geroemd om natuur, rust en ruimte. Ze bieden een thuis aan hechte gemeenschappen. Ze zijn een trekpleister voor miljoenen bezoekers. Deze aantrekkingskracht als toeristische bestemming én de uitdagingen van de wereld om ons heen maken dat we kwetsbaar zijn; de eilanden uit balans dreigen te raken.

We doen er zelf veel aan om elkaar te steunen - als eilanden onderling, maar ook in onze hechte gemeenschappen. We zijn ondernemend om de eilander economie duurzaam te laten floreren, maar we zijn natuurlijk ook voorzichtig met de prachtige natuur die het waddengebied siert.

Onlangs is de Regiodeal voor de Wadden toegekend, waarin we een belangrijke stap kunnen zetten om de Waddeneilanden leefbaarder en (nog) duurzamer te maken en te houden.

Ook kennen we de Waddentoets, die ooit bedacht is om nieuwe regelgeving, wetten en beleidsuitvoering altijd te toetsen aan de specifieke omstandigheden van de eilanden. Te vaak echter worden de belangen van de eilanden toch nog over het hoofd gezien.

Voor veiligheid, zorg, onderwijs, woningbouw en de verbinding met het vasteland landelijke regel- en wetgeving en beleidsuitvoering vaak geen rekening met onze eilandpositie.

Daarom de oproep aan alle kandidaten en onze vertegenwoordigers die op 6 december 2023 beëdigd worden als lid van de Tweede Kamer: Hou van de Wadden!

In november 2023 is de motie onder de aandacht gebracht van de Waddeneilanden, Tweede Kamer en VNG.

Geld (toelichting)

Openbare, toegankelijke en feitelijke registratie bedden

Motie 22-09-2021

Er wordt de laatste hand gelegd aan het maken van een raadpleegbare website waarbij van elke Texelse logiesverstrekker per adres, het daadwerkelijk aantal recreatieve bedden inzichtelijk en raadpleegbaar is gemaakt. Daarbij wordt ook gekeken naar het inzichtelijk maken van het exacte aantal verhuureenheden.

Link naar motie 22-09-2021: Openbare, toegankelijke en feitelijke registratie bedden

Kwaliteit (toelichting)

Nav een motie over een openbare, toegankelijke en feitelijke registratie bedden is deze actie opgepakt. Er is een verplichte registratie ingesteld voor logies met ontbijt en woningen met bestemming 'wonen- tweede woning'. Daarnaast is er een geografische kaart gemaakt met de planologische slaappleatsen welke openbaar is op de website van de gemeente. Er wordt nu onderzocht of het instellen van een nachtregister voldoende gegevens oplevert om realtime inzicht te hebben in de bezetting van het aantal bedden op Texel. Daarna kan worden bepaald of verdere beleidsmaatregelen nodig zijn.

Geld (toelichting)

Uitvoering Toeristisch Toekomstplan

Raadsbesluiten 22-09-2021 en 26-02-2022 Toeristisch Toekomstplan

Op 16-2-2022 heeft de raad besloten om in te stemmen met de Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024. Gewerkt wordt aan de 6 pijlers uit het TTP. Gestart is met het parapluplan verblijfsrecreatie Texel, onderdeel van de pijler 5. Wij brengen in kaart hoe ver de andere actoren zijn met hun pijlers. De uitvoeringsagenda 2024-2026 gaat eerst nog naar de klankbordgroep.

Raadsbesluit 26-02-2022

Gelet op

- het uitgangspunt dat een goede balans tussen toerisme, economie, ecologie en landschap belangrijk is
- wensen en behoeften vanuit de samenleving (inwoners, ondernemers, bestuurders) ten aanzien van toerisme
- de uitgangspunten van het coalitieakkoord "Balans brengen" (2018-2022) en aanvullend addendum ••(d.d. 28 oktober 2020)
- de structuurvisie Texel op koers 2020 en de geldende bestemmingsplannen
- het Toeristisch Toekomstplan 'Texel in balans'- naar een authentiek, duurzaam en gastvrij eiland

Overwegende dat

- toerisme bijdraagt en waarde toevoegt aan de Texelse samenleving en
- de Texelse samenleving betrokken is bij en bijdraagt aan de uitvoering van toeristisch beleid
- een aantal zaken prioriteit hebben om de toeristische sector duurzaam en kwalitatief te verbeteren

Besluit

1. In te stemmen met de Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024
2. Hiervoor een bedrag van € 494.000,- beschikbaar te stellen en deze ten laste te brengen van de Algemene Reserve.
3. Hiervoor structureel een bedrag van € 30.000,- beschikbaar te stellen en deze eenmalig tenlaste te brengen van de Algemene Reserve en vervolgens mee te nemen in de Programmabegroting 2023 en verder.

Link naar raadsbesluit 22-09-2021 Toeristisch Toekomstplan Texel

Link naar raadsbesluit 16-02-2022 Uitvoeringsagenda toerisme en recreatie 2022-2024

Link naar toelichting schema parapluplan verblijfsrecreatie 16-11-2022

Link naar raadsbesluit 14-12-2022 ter inzage paraplubestemmingsplan verblijfsrecreatie

Link naar raadsvergadering 10-07-2024 Paraplu bestemmingsplan verblijfsrecreatie Texel

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van het TTP en de gedane evaluatie hiervan wordt een tweede uitvoeringsagenda opgesteld voor de periode 2025-2028. Deze uitvoeringsagenda zal inclusief de financiële aspecten worden voorgelegd aan de Raad in Q4.

Geld (toelichting)

Zendmastenbeleid actualiseren

"door de prioriteit van de ambtelijke inzet op het gebied van versnelling van woningbouw en de reparatie van een aantal bestemmingsplannen (voordat de Omgevingswet inwerking treedt) wordt het zendmastenbeleid met een half jaar verschoven.

Hierdoor ontstaan geen problemen, mede omdat de verwachting is dat tot 2026 nog geen grootschalige introductie van small cells wordt verwacht."

Kwaliteit (toelichting)

Het zendmastenbeleid wordt in de eerste helft van 2024 voorbereid.

NB Er is geen budget beschikbaar gesteld in 2023 en 2024.

Geld (toelichting)

Wat gaan wij ervoor doen?

Voorstel	Texel innovatief eiland
Program/taakveld	3-3.2
Perspectiefnota	Ja, is opgenomen in de perspectiefnota 2025, gewijzigd als voorstel na herorientatie voorstellen vanuit perspectiefnota 2025
Motivatie	Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. Daarbij willen we tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Een financiële bijdrage bij de start is vaak onmisbaar.

	Het budget Texel innovatief eiland is in 2023 en deels in 2024 succesvol ingezet. We stellen daarom voor dit incidenteel in de begroting op te nemen voor 2025. Aanvragen willen we toetsen volgens het onderstaande kader: 1. de aanvraag betreft de aanpak van of het oplossen van een vraagstuk op het gebied van energie, wateropslag, ecosysteemdiensten, verduurzaming landbouw en visserij op het grondgebied Texel 2. de aanvraag is niet strijdig met gemeentelijk beleid 3. de resultaten moeten maatschappelijke meerwaarde hebben en worden daarom openbaar gemaakt 4. er is ook andere financiering, waaronder bijdrage in natura 5. de aanvraag kan zowel door organisaties als natuurlijke personen worden gedaan, waarbij de aanvrager verklaart dat geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	In de perspectiefnota 2025 was dit voorstel als structureel bedrag opgenomen. Bij de herorientatie bij de programmabegroting 2025 is het voorstel heroverwogen en wordt voorgesteld het bedrag in 2025 incidenteel beschikbaar te stellen.		

Wat gaan wij ervoor doen?

Voorstel	Vitale bestendige arbeidsmarkt		
Program/taakveld	3-3.2		
Perspectiefnota	Ja, is opgenomen in de perspectiefnota 2025, gewijzigd als voorstel na herorientatie voorstellen vanuit perspectiefnota 2025		
Motivatie	De beroepsbevolking daalt door meer ouderen en minder jongeren. Vanwege de krappe arbeidsmarkt is het in alle sectoren moeilijk om arbeidskrachten aan te trekken. De innovatiekracht op Texel en het vermogen om samen te werken zijn groot. Al enige jaren hebben bedrijfsleven, onderwijssector en gemeente de krachten gebundeld om actief de arbeidsmarktproblematiek op te lossen. Denk bijvoorbeeld aan het HR-Netwerk, Kenniswerkplaats Texel, Texel Academy en OSG De Hogeberg. In het coalitieprogramma is aangegeven dat wij een ondersteunende en/of faciliterende rol hierin willen vervullen. Dat kunnen we financieel door initiatieven vanuit het maatschappelijk veld, die gericht zijn op het vinden van oplossingen, te ondersteunen. Wij stellen voor om voor dit doel € 75.000 te reserveren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	In de perspectiefnota 2025 was dit voorstel € 100.000 incidenteel. Bij de herorientatie bij de programmabegroting 2025 is gebleken dat er in de overhevelingen van het budget voor 2024 nog budget beschikbaar is waardoor het voorstel kan worden verlaagd tot € 75.000.		

Wat gaan wij ervoor doen?

Investeringsvoorstel	Markt- en evenementenkasten vervangen (3 stuks)	
Programma/taakveld	3-3.2	
Perspectiefnota	Ja, is opgenomen in de perspectiefnota 2025	
Motivatie	Een drietal marktkasten (aansturingskasten) is aan vervanging toe. Er zijn technische gebreken geconstateerd die niet meer zijn op te lossen. Het eind van de levensduur is bereikt. Op de kosten ligt een vervangingstermijn van 25 jaar.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 42.000	Begroting 2025
Toelichting financieel	Afschrijvingstermijn is 25 jaar	

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Wat willen wij bereiken?

3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Ons inkoop- en aanbestedingsbeleid biedt kansen voor de lokale economie. Het gemeentelijke bedrijvenloket is een hulpmiddel voor ondernemers en gemeente aangaande gemeentelijke opdrachten: ondernemers kunnen melden dat ze opdrachten voor de gemeente willen uitvoeren.

Samen met anderen zetten we in op een bestendige arbeidsmarkt. Dat doen we door te investeren in jongeren en het voor hen aantrekkelijk te maken om hier te komen werken. Daarnaast is het belangrijk dat beroepsopleidingen beter aansluiten op de arbeidsmarkt.

Waar hebben wij al op ingezet?

Compensatie extra energielasten maatschappelijke organisaties

Raad 20-09-2023:

Overwegende

- dat het gewenst is Texelse maatschappelijk organisaties te versterken door meerkosten van energie voor de jaren 2022 en 2023 eenmalig te compenseren;
- dat het gewenst is de organisaties snel, efficiënt en doeltreffend te ondersteunen en daarom alleen de bijdragen aan de BCF-subsidiepartners (categorie 1) op basis van werkelijke meerkosten, met vaststelling en verrekening achteraf, te verstrekken.

Besluit

Aan Texelse maatschappelijke organisaties eenmalige een compensatie te verstrekken voor de meerkosten van energie in de jaren 2022 en 2023. Categorieën en bedragen te hanteren volgens raadsbesluit 20-09-2023.

Compensatie extra energielasten maatschappelijke organisaties

Kwaliteit (toelichting)

Bij de voorjaarsnota van 2023 stelde het rijk extra middelen beschikbaar via de algemene uitkering van het gemeentefonds voor financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties voor tekorten als gevolg van de energiecrisis. We stelden naar aanleiding hiervan een voorstel op om Texelse maatschappelijke, culturele en/of sportorganisaties eenmalig te compenseren voor de meerkosten van energie in de jaren 2022 en 2023. We ondersteunden 27 Texelse organisaties met in totaal € 268.805.

Geld (toelichting)

2023: € 268.805 ten laste van de algemene reserve

Structurele Kenniswerkplaats Texel

Raadsvoorstel 09-11-2024 Voorstel begroting 2024-304

De Kenniswerkplaats Texel (KWPT) is in oprichting om innovatie, kennis, kunde en jong talent te verbinden aan maatschappelijke en economische vraagstukken. De KWPT zoekt naar creatieve oplossingen voor actuele

vraagstukken. Feitelijk worden studenten van hogescholen en universiteiten naar Texel gehaald om aan de slag te gaan met specifieke Texelse projecten. Er wordt samengewerkt met lokale ondernemers, organisaties, overheden en opleidings- en kennisinstituten. De uitkomsten van de onderzoeken en projecten worden gedeeld met de stakeholders. De KWPT is hiervoor de centrale plek om vraag en aanbod goed aan elkaar te verbinden. De fysieke plek is OSG De Hogeberg. Zodoende worden leerlingen van OSG De Hogeberg gekoppeld aan projecten van studenten om te ervaren wat het hoger onderwijs inhoudt. Daarnaast leidt dit concept bij studenten mogelijk tot interesse voor een leven op Texel en daarmee ook voor behoud van jongeren voor Texel. Over de evaluatie van de pilot en het vervolg hierop, wordt de raad voor de begrotingsraad op basis van een raadsinformatiebrief geïnformeerd.

[Link naar begroting 2024](#)

Kwaliteit (toelichting)

De gemeente ondersteunt de ontwikkeling van de Kenniswerkplaats voor de periode 2024 t/m 2028 met € 35.000 per jaar. Het doel is om te komen tot een structurele kenniswerkplaats die organisatorisch en financieel los staat van de gemeente. Voor de doorontwikkeling van de KWPT wordt vanuit de Waddendeal samengewerkt met de Waddeneilanden die soortgelijke initiatieven hebben ontplooid.

Geld (toelichting)

2024-304: € 35.000 Structureel voor 4 jaar
De bijdrage van de gemeente is € 35.000 p.j. voor de jaren 2024 t/m 2028.

Texel innovatief proefeiland

Raadsvoorstellen 09-11-2022 en 09-11-2023 voorstellen begrotingen 2023-705 en 2024-303

2023 + 2024 Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.

Texel innovatief proefeiland 2023

Texel innovatief proefeiland 2024

Kwaliteit (toelichting)

Het is belangrijk pilots op het gebied van energie, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.

Hiervoor is € 100.000,= in de begroting opgenomen. Lopende het jaar kunnen we projecten ondersteunen.

Geld (toelichting)

Begroting 2023-705 € 90.000 Incidenteel

Begroting 2024-303 € 100.000 Incidenteel

3.4 Economische promotie

Wat willen wij bereiken?

3.4 Economische promotie

De economische promotie van het toerisme is belegd bij de VVV. Zij geven invulling aan de ambitie, visie en uitgangspunten van het Toeristisch Toekomstplan.

De promotie is ook gericht op het aantrekken van deskundig personeel binnen alle economische pijlers. Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt blijft het belangrijk om nieuwe bedrijven, inclusief zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers), naar Texel te trekken. Samen met het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord zetten we in op acquisitie van bedrijven die bij de identiteit en innovatiekracht van Texel passen.

In het kader van het Visserij Ontwikkel Plan werken we ook aan de promotie van onze regio Kop van Noord-Holland en Texel als visserijgemeenschap(pen).

Stichting Toeristisch Investeringsfonds Texel (STIFT) draagt ook bij aan lokale promotie van toerisme, infrastructuur, agri en visserij, cultuur en evenementen.

Waar hebben wij al op ingezet?

Co-financiering ontwikkelingslijnen VisserijOntwikkelplan (VOP)

Raadsbesluit 09-11-2023 Voorstel begroting 2024-302

Als gevolg van de sanering van de Noordzeekotters, heeft het ministerie van LNV als compensatie aan de vijf visserijregio's € 30 miljoen in het vooruitzicht gesteld. Dat is 6 miljoen per regio. Via het Bestuurlijk Platform Visserij (BPV) -Texel is daar lid van- worden projecten geïnventariseerd en begin februari 2024 zal de definitieve lijst gereed moeten zijn, inclusief zicht op 50% publieke en/of private co-financiering. Dit heet dan het Nationaal Visserij OntwikkelPlan, als optelsom van vijf regionale VOP's. Texel werkt hierbij nauw samen met Hollands Kroon en Den Helder, met de provincie en met de Noordelijke Visserij Alliantie in het VOP Kop van NoordHolland.

Het betreft plannen die voor de visserijsector nationaal, regionaal en lokaal belangrijk zijn. Gezien het belang voor Texel, zowel visserij als haven als visserijgemeenschap, willen we met deze reservering van co-financiering het ministerie en betrokken ondernemers laten zien dat ook de gemeente de compensatie van de sanering belangrijk vindt, waarbij de gemeenten benadrukken dat het niet alleen bedrijfseconomische compensatie moet zijn maar ook beschikbaar voor nieuwe visgerelateerde activiteiten en versterking van visserijgemeenschappen. Daar kunnen ook projecten bijzitten die weliswaar niet voor cofinanciering van LNV in aanmerking komen, maar wel belangrijk voor Texel zijn zodat op andere wijze financiering behaald moet worden. Thans verzoeken we om geld te reserveren als co-financiering voor projecten die Texel ten goede komen. Definitieve toekenning van cofinanciering loopt via de Raad.

[Link naar begroting 2024](#)

Kwaliteit (toelichting)

De VOP wordt 22 februari 2024 in bestuurlijk overleg tussen LNV en BPV besproken. Begin maart 2024 wordt de definitieve VOP aangeboden. In mei is het ondertekenen van het convenant voorzien. Dan moet er wat meer duidelijkheid over cofinanciering van de regio (lokale) projecten in de VOP bekend zijn, en kunnen we inschatten of uit deze € 2 miljoen geput moet worden, of dat we andere kansrijke projecten kunnen ondersteunen

Geld (toelichting)

2024-302 : € 2.000.000 Incidenteel
€ 2 miljoen co-financiering

Lusten van toerisme meer direct zichtbaar ten goede laten komen aan de bewoners

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-309

Het toerisme is de belangrijkste motor van de Texelse economie. Dat kan alleen als er voldoende draagvlak blijft bestaan bij de Texelse bevolking. Dit draagvlak is niet meer vanzelfsprekend, zie ook het TTP, omdat ook de keerzijde van het toerisme (o.m. ervaring van drukte, parkeeroverlast, veel autobewegingen, druk op de natuur) bij veel Texelaars zwaarder gaat wegen. Het college wil daarom uitgebreid in kaart brengen welke voordelen de Texelse samenleving geniet vanwege het toerisme. Tegelijkertijd zal worden verkend welke andere mogelijkheden er zijn om de lusten van het toerisme structureel, op de langere termijn, ten goede te laten komen aan de Texelse samenleving.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Er is een onderzoek gedaan door een extern bureau naar de lusten en lasten van het toerisme op Texel. Dit onderzoek wordt in Q3 gepresenteerd in combinatie met het inwonersbelevingsonderzoek.

Geld (toelichting)

2023-309: € 15.000 incidenteel

Onderzoek voor toekomstbestendige arbeidsmarkt

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel begroting 2023-401

De verwachting is dat over een aantal jaren 1/3 van de beroepsbevolking met pensioen is. Dat raakt alle sectoren. Essentiële sectoren zoals de zorg en het onderwijs hebben nu al - mede door de toenemende vergrijzing - een uitdaging om het benodigde personeel aan te trekken. Tevens zien we bijvoorbeeld een toenemende behoefte aan installateurs om duurzaamheidsmaatregelen uit te voeren. Dit alles bij elkaar zorgt ervoor dat er acties nodig zijn om te zorgen voor een bestendige arbeidsmarkt op het eiland. Als gemeente willen we hier in de regie nemen omdat het de leefbaarheid op het eiland aan kan tasten. Dat doen we door : (A) investeren in jeugd en bevolking, aantrekkelijk maken voor jonge werknemers (van de overkant) om hier te komen werken-wonen en (B) organiseren samenwerking met het onderwijs betere aansluiting van beroepsopleidingen op vraag naar werknemers en (C) samen met onderwijsinstellingen, ondernemers en organisaties om een bestendige arbeidsmarkt op Texel te bereiken en (D) onderzoek naar de behoefte aan werknemers per sector, nu en over 5 jaar. Er was in 2023 € 60.000 gereserveerd.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 € 35.000 ter beschikking gesteld aan Kenniswerkplaats Texel waarbij de pilot fase bestendig is met een structurele opzet (hetgeen vertaald is in begroting 2025). Het restant wordt overgeheveld om in te zetten voor verdere acties ten behoeve van de arbeidsmarkt.

Geld (toelichting)

2023-401 Incidenteel € 60.000 voor onderzoek

Onderzoeken hoe en hoe vaak Texelaar wordt bevraagd over leefbaarheid i.r.t toerisme

Raadsbesluit 09-11-2022 Voorstel 2023-310

Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma TTP is een herhaalonderzoek te houden onder eigen inwoners (na het Inwonersbelevingsonderzoek 2019). Hoe beleeft men het nu, ziet men mogelijk al effecten van maatregelen uit het TTP? De resultaten van dit onderzoek, gehouden in juni 2024, wordt in het najaar 2024 aan de raad gepresenteerd. Ook zoeken we afstemming met de onderzoeksmogelijkheden die de VVV beschikbaar heeft. De eerste stap is het komen tot een plan van aanpak, toegespitst op de Texelse situatie.

[Link naar begroting 2023](#)

Kwaliteit (toelichting)

Geld (toelichting)

2023-310 € 25.000 Incidenteel

Wat gaan wij ervoor doen?

Voorstel	Toeristisch toekomstplan 2025-2027		
Programma/taakveld	3-3.4		
Programmabegroting	Nieuw		
Motivatie	Door vaststelling van een tweede uitvoeringsagenda geven we vervolg aan het Toeristisch Toekomstplan Texel. De looptijd van de tweede uitvoeringsagenda is 2025-2027.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 365.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	2025 € 110.000	2026 € 110.000	2027 € 145.000

Verbonden partijen in programma 3

Naam verbonden partijen	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
De waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 3.4 Economische promotie 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimte en leefomgeving	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering jachthavens. Bevordering toerisme naar Waddeneilanden in relatie tot Werelderfgoed-status Wadden. Samenwerken op het vlak van de omgevingswet.
Stichting VVV Texel promotie	3.4 Economische promotie	Kwalitatief toeristisch bezoek aan het eiland. Dit is van groot algemeen economisch en maatschappelijk belang.

3 Beleidsindicatoren

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3. Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
				2021	55,6	53,3
				2022	55,5	53,8
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
				2021	234,5	165,1
				2022	245,0	174,1
6. Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9
				2021	813,0	685,7
				2022	1045,3	825,4

3 Begroting

3 Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

meerjaren begroting

Lasten	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Economische ontwikkeling	235	348	475	473	250	250	250
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	50	54	108	110	110	110	110
Economische promotie	879	955	832	1.004	1.004	1.039	894
Totaal lasten programma 3	1.164	1.357	1.415	1.587	1.364	1.399	1.254

Bedragen x €1.000

Baten	Rekening 2022	Rekening 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Economische ontwikkeling	10	-	0	0	0	0	0
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	35	29	31	32	32	32	32
Economische promotie	9.872	9.848	10.086	10.336	10.336	10.336	10.336
Totaal baten programma 3	9.917	9.877	10.117	10.368	10.368	10.368	10.368

Saldo	8.753	8.520	8.702	8.781	9.004	8.969	9.114
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

